

ویژه کارکنان شهرداری‌ها، دهیاری‌ها و شوراهای اسلامی شهر و روستا

❖ علت یابی حریق ❖

خودبخود سوزی :

علامت مخصوص اینگونه حریق‌ها عبارتند از: دود ضخیم و گاز

بعضی از مواد هستند که اکسیژن هوا را گرفته و بر روی خود نگه می‌دارند و این موضوع تولید حرارت نموده و بواسطه نبودن جریان هوا ماده را مشتعل می‌سازد فضولات وقتی با روغن غیر اشبع آلوده شوند، خودبخود سوخته و بشکل مخصوصی شبیه لانه کبوتر در می‌آیند که قابل تشخیص هستند، البته این فضولات در موقع سوختن دود ضخیم و مخصوصی دارند.

گرد ذغال‌سنگ، ذغال، آرد، علف خشک، گندم و سایر گیاهان علفی و یا روغنی، روغن نباتی که روی کاغذ یا پنبه ریخته شده باشند ممکن است خودبخود مشتعل شوند.

بعضی از مواد نیز در درجه حرارت پائین تر از حرارت اشتعال معمولی آن ماده و در شرایطی خاص مشتعل می‌شوند مانند چوب که در درجه حرارت 570°C مشتعل می‌شود اما اگر این چوب در کنار دیواری که بواسطه گرم شدن و یا در کنار اجاق برای خشکیدن چسبیده شود در حرارت خیلی پایین تر 250°C درجه سانتی گراد مشتعل می‌شود.

در مورد علف خشک علت اشتعال مثل مواد دیگر نیست زیرا در اینجا درجه حرارت بستگی به عمل تخمیر علف دارد که فقط زمانی صورت می‌گیرد، که علف قبل از خشک شدن در یک جا انبار شود در اینگونه موضع به دلیل عمل فتوسنتز، حرارت ابتدا در قسمت زیرین گیاه شروع شده و بوی تنگی از علف استشمام می‌شود و طبقات زیرین به آرامی شروع به اشتعال می‌کند و کم کم آتش به بیرون سرایت می‌کند.

کارشناس بررسی، در اینگونه حریق‌ها ابتدا باید مشخص کند علفها و سبزیجات چه مدت است چیده شده اند و بطور خشک شده چیده شده اند و یا تر و بوی تخمیر از آنها متصاعد می‌شود یا خیر. همچنین باید فاصله روز چیدن علفها و روز انبار کردن و روز آتش سوزی به دقیقت بررسی شوند آیا همسایگان در آن روز علف چیده و تحت شرایط یکسان در انبار دیگری انبار کرده اند یا خیر؟ بطور کلی اشتعال خود بخود توده علف قبل از ۸ الی ۱۰ روز بعد از انبار کردن و بعد از ۷۰ الی ۸۰ روز، بعد از انبار کردن غیر ممکن است.

شنبه‌های آموزشی

شنبه‌های آموزشی

ذغال سنگ نیز ممکن است خودبخود مشتعل گردد، مخصوصاً اگر آرا الک نموده و مقدار زیادی از آن را در محل جمع کرده باشند، بطور کلی توده ذغال سنگ ریز در ارتفاع دو و یا سه متری، توده ذغال سنگ درشت در ارتفاع ۴ الی ۵ متری خطر اشتعال دارد. بعضی از مواد مانند ذغال معمولی، رنگهای روغنی، فرشهای روغن زده، ابریشم روغن زده و یا مواد قابل اشتعال آلوده به این مواد ممکن است خودبخود مشتعل شوند بعضی از مواد مانند مغز نارگیل، تخم پنبه، غلات خشک شده، انواع علفهای سبز، کودها چه کود آلی و چه کود شیمیایی، کاغذ های باطله، پارچه های روغن زده، آهک آب ندیده، پودرهای فلزی، سولفیدهای آهن در صورتیکه در محلهای نمناک و گرم انبار شوند ممکن است باعث خودبخودسوزی گردند.

در تلهای بزرگ ذغال سنگ، خودبخود سوزی در حدود ۹۰ الی ۱۲۰ روز بوقوع می پیوندد که نسبت به نوع ریزی و درشتی تل انبار شده و درجه حرارت و رطوبت فوق بستگی دارد، یعنی درجه حرارت بالا و رطوبت پائین زمان را از ۹۰ الی ۱۲۰ روز متغیر می سازد پس در اینگونه موقع میزان رطوبت مواد انبار شده هر چه بیشتر باشد خطر بیشتر است.

بعاد و مقدار فشار واردہ بر اثر ارتفاع تل و تراکم آن هر چه ارتفاع بیشتر، فشار بیشتر و تراکم نیز بیشتر باشد، حرارت بیشتر شده و خطر آتشسوزی بیشتر می شود.

درجہ حرارت محیط، هر چه بیشتر باشد امکان وقوع حریق بیشتر است.

ترکیب مواد انبار شده به خصوص از نظر کربن و اکسیژن، در گیاه تازه بریده شده و ذغال سنگ متفاوت است، هر چه میزان کربن مدت زمان آتشگیری خودبخود بیشتر است،

البته بالا رفتن درجه حرارت در روغنها با ناخالص بودن آنها نسبت مستقیم دارد، مخصوصاً اسیدهای چرب یا ترکیبات فلزی بخصوص آهن، استعداد زیادی در این زمینه دارد.

